

participium, in illo acquirit salutem in quo solo homo se invenit innocentem, liberum habens per gratiam Dei de ejus potentia glorari, qui contra hostem humani generis in carnis nostræ humilitate congressus, his victoriam suam tribuit, in quorum cor ore triumphavit. Licet ergo in uno Domino Jesu Christo vero Dei atque hominis Filio, Verbi et carnis una persona sit, quæ inseparabiliter atque indivise habeat actiones communes, intelligendæ tamen sunt ipsorum operum qualitates. Et sic veræ fidei contemplatione cernendum est ad quæ provehatur humilitas carnis, et ad quæ inclinetur altitudo deitatis: quid sit quod caro sine Verbo non agit (*Luc. 1*); et quid sit quod Verbum sine carne non efficit. Sine Verbi enim potentia nec conciperet Virgo, nec pareret; et sine veritate carnis obvoluto pannis infantia non jaceret (*Luc. 11*): sine Verbi potentia non adorarent Magi puerum stella indice declaratum (*Matth. 2*); sine veritate carnis non juberetur transferri in Ægyptum puer, et ab Herodis persecutione subduci: sine Verbi potentia non diceret vox Patris missa de cælo: *Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui; ipsum audite* (*Matth. 3*); et sine veritate carnis non protestaretur Joannes: *Ecce Agnus Dei, ecce qui tollet peccata mundi* (*Joan. 1*): sine Verbi potentia redintegratio non fieret debilitatum, et vivificatio mortuorum; et sine veritate car-

nis nec cibus jejuno, nec somnus esset necessaria fatigato: postremo sine Verbi potentia non se Dominus Patri profiteretur æqualem (*Joan. 1*); et sine veritate carnis, non idem diceret Patre se esse minorem (*Joan. 14*); cum catholica fides utrumque suscipiat, utrumque defendat, quæ secundum confessionem beati Petri apostoli unum Christum Dei vivi Filium et hominem credit et Verbum. Christus vero Deus¹ noster ita inter Deum et hominem mediator apparuit, ut in unitate personæ copulans utramque naturam, et solita sublimaret insolitis, et insolita solitis temperaret. Quid igitur? Cum Christus sit Deus et homo², loquitur homo, et calumniaris Deo? Ille in se naturam commendat humanam, tu in illo audes deformare divinam. Gemina ergo est substantia Christi, divina scilicet, quæ æqualis est Patri; humana vero qua minor est Patre. Utrumque autem simul non duo, sed unus Christus, ne sit quaternitas, non trinitas, Deus. Sicut enim unus est homo in anima rationali et carne, sic unus est Christus Deus et homo: ac per hoc Christus Deus, anima rationalis et caro. Christus in his omnibus. Christum in singulis confitemur. Deus te convertat in bonum, frater, et rectæ fidei normam te in omnibus tenere, et docere concedat. Amen. Data calendis Maii, Justiniano IV et Theodato viris clarissimis consulibus³.

¹ S. Augustinus ep. 3. citatus a S. Leone ep. 97, Theodoro conc. Chalced., etc.

² Id. Aug. tract. 78 in Joan.

³ An. Chr. 534, cum Paulino consulatum gessit imperator, nec facti ulli nomen Theodati Gothicorum tyranni prælerunt.

ANNO DOMINI DXXXVII.

SILVERIUS PAPA.

Notitia (ex libro Pontificali).

Silverius^a natione Campanus, ex patre Hormisdas^b episcopo Romano, sedit annum unum, menses quin-

^a Cum in fine anni Christi 536, Romani Agapetum papam mortuum esse cognovissent, Theodatus rex per vinum et metum, ut ait Anastasius, intravit Silverium Campanum. Hunc Romanus clerus a se antea improbatum paulo post recepit et approbavit, ut schisma evitaretur. Quo die et mense creatus fuerit non satis constanter affirmari potest, ut infra patebit. Dum hæc Romæ gererentur, Constantinopoli ea contigerunt inter Augustam et Vigilium, quæ cap. 22 Breviarium sui Liberatus enarrat his verbis: *De Agapeti decessu audiens Romana civitas, Silverium subdiaconum, Hormisdæ quondam papæ filium, elegit ordinandum; Augusta vero vocans Vigilium Agapeti diaconum, profiteri sibi secreto ab eo fugitavit, ut si papa fieret, tolleretur synodum, et scriberet Theodosio, Alexandrino episcopo, Anthimo, et Severo, et per epistolam suam eorum firmaret fidem, promittens dare ei præceptum ad Belisarium ut papa ordinaretur, et dari centenaria septem. Libenter ergo suscepit Vigilium promissum ejus amore episcopatus et auri, et facta professione Romam profectus est, ubi veniens invenit Silverium papam ordinatum. Hæc Liberatus.*

que et dies undecim^c. Ille levatus est a tyranno Theodato sine deliberatione decreti. Qui Theodatus

Hujus temporibus Theodosius Alexandrinus episcopus cum sedisset annum unum et menses quatuor, in exilium missus est, eo quod concilio Chalcedonensi subscribere recusasset. Substitutus est ei Paulus episcopus orthodoxus, qui idem de homicidio accusatus, in exilium ejectus fuit, subrogato in locum ejus Zoilo. Sev. Bixus.

^b Haud dubie legitime ex præcedente legitimo matrimonio natus, alioquin ad tantam dignitatem plane inhabilis fuisset. Sev. Bixus.

^c Annis quatuor sedisse, et quintum inchoasse constabit ex tempore obitus infra.

Qui pauciores annos illi tribuunt tempus sedis ejus computant usque ad intrusionem Vigilii, sed absurde id faciunt, cum Silverius sede pontificia dejectus, et in exilium relegatus, usque ad consummatum martyrium verus et legitimus pontifex permanserit, actusque pontificios quos potuit exercuerit. Quomodo die aut mense anni quingentesimi trigesimi sexti creatio Silverii contigerit, non facile quis definire poterit, propterea quod certus dies obitus Agapeti ignoratur. Vide Barou. an. 536, n. 122. Sev. Bixus.

corruptus pecuniæ dato, ^a talem t'morem induxit A clero, ut qui non consentirent in ejus ordinatione, gladio punirentur. Sacerdotes quidam non subscripserunt in eum, secundum morem antiquum, neque decretum confirmaverunt ante ordinationem. Jam autem ordinato Silverio sub vi et metu, propter adulationem Ecclesiæ et religionis, postmodum subscripserunt presbyteri. Post menses vero duos, nutu divino extinguitur Theodatus ^b tyrannus et levatur rex Vitigis. Eodem tempore Vitigis ambuavit Ravennam, et cum vi tulit filiam Amalasanthæ reginæ sibi uxorem. Ob hoc indignatus dominus imperator Justinianus Augustus ^c, quia reginam sibi commendatam occidisset Theodatus, misit Belisarium patricium cum exercitu, ut liberaret omnem Italiam a captivitate Gothorum. Tunc veniens patricius supra-
 scriptus in parte Siciliæ, fuit ibidem aliquantum temporis. Audiens autem quod Gothi sibi fecissent regem ^d contra votum domni Justiniani Augusti, venit in partes Campaniæ juxta civitatem Neapolim, et cœpit obsidere eam cum exercitu suo, quia noluerunt cives Neapolitani aperire ei. Eodem tempore pugnando patricius contra civitatem introivit, et ductus furore, interfecit Gothos et omnes cives Neapolitanos ^e, et misit prædam, ut nec ecclesiis parceret prædando, ita ut uxoribus præsentibus maritos earum gladio interficeret, et captivos filios et uxores nobilium exterminaret, nullis parcens, nec sacerdotibus, nec servis Dei, nec virginibus sanctimonialibus. Eodem tempore bellum fuit maximum ve-

^a Quod Anastasius hic scribit de simoniaco ingressu Silverii factum esse colligitur: tum quod Liberatus qui his temporibus vivebat, adeoque majore fide dignus, verbis supra recitatis, ne verbo hujus rei meminisset: tum maxime, quod Silverius sedis suæ invasori Vigilio in libello sententiæ quem de ipsius damnatione conscripsit, crimen simoniæ potenter objicit, quod sane non ita libere egisset, si ejusdem criminis ipse reus exstitisset. Sev. Binius.

^b Anno tertio Theodati regis, qui est Christi 537, occupata Neapoli nobilissima urbe Gothi Vitigem ducem exercitus e Dalmatia evocatum, virum strenuum, bellicis sudoribus ubique spectatum, regem acclamant, ideo quod Theodatus rex maxime ignavus, et de prodicione totius regni suspectus fuerit, cum nobilissimæ urbis excidium, totiusque Italiæ præsidium munitissimum nequidquam curaret. Quod cum Theodatus damnatione alicujus malefici Judæi cognovisset, ex urbe profugus, dum Ravennam versus abiret, preventus a militibus quos Vitiges miserat, occisus est, cum regnasset annos tres, ut testatur Procopius. Vitiges Romanam progressus filium Theodati regis Theodegischum ibidem projecit in carcerem. Ad conciliandos omnium animos dum litteras scripsisset, atque Silverium papam cum toto senatu ad fidelitatem admonisset, relicto Romæ quatuor millium præsidio, ne a Belisario urbis obsidionem machinante intercluderetur, ipse cum toto suo exercitu urbe egressus, vicinorum Gothorum auxilium imploravit. Interea Belisarius urbem obsidione cinxit, quam Romani metuentes, ne ptererent ea que passi erant Neapolitani, suasu Silverii pontificis Belisario se dederunt. Claves portarum, vinctumque Leuderem ducem Gothorum, qui capi quam turpiter fugere malebat, tanquam insignia victoriae Belisarius Constantinopolim misit. Ita urbs Roma Romanis Imperatoribus restituta fuit, cum annis sexaginta Odoacri Erulorum, Theodorico, ejusque

niente Vitige contra Belisarium patricium, et contra urbem Romanam. Ingressus autem Belisarius patricius in urbem Romanam quarto idus Decembris ^f, custodiis et munitionibus, vel fabricis murorum, ac reparatione fossati, circumdedit civitatem Romanam, et munivit. Nocte ipsa qua introivit Belisarius patricius, Gothi qui erant in civitate, vel foras muros, fugerunt, et omnes portas apertas dimiserunt, et fugerunt Ravennam. Et post colligens Vitiges rex multitudinem Gothorum regressus est contra licinam, ix kalendas Martias ^g. Et fixit castra ad pontem Milvium, et cœperunt obsidere civitatem Romanam. Tunc patricius Belisarius, qui pro nomine Romano erat, inclusit se Romæ intra civitatem. His diebus obsessa est civitas, ut nulli esset facultas exeundi, vel introeundi. Tunc omnes successiones (a) privatæ vel ecclesiæ, incendio consumptæ sunt, homines vero gladio interempti sunt. Quos gladius, gladius; quos fames, fames; quos morbus, morbus interficiebant. Nam et ecclesiæ et corpora sanctorum martyrum, exterminata sunt a Gothis. Intra civitatem autem grandis fames erat, ut aqua vendicaretur pretio, nisi nympharum remedium subvenisset. Pugnae autem maximæ erant contra civitatem. His diebus Belisarius patricius repugnando contra regem Vitigem vel multitudinem Gothorum, protexit Romanos, vel civitatem custodia sua liberavit, et nomen Romanum. Tunc obsessa est civitas annum unum, et portus Romanus a Gothis. Patricius vero Belisarius pugnando vicit Gothos. Et postmodum fugerunt Gothi successoribus Gothorum regibus parvisset. Sev. Binius.

^c Originem belli Gothici supra neci Amalasanthæ tribuimus ex Procopio.

^d Errat Anastasius. Nam post Neapolim occupatam Gothi a Theodato desciverunt, et Vitigem elegerunt, ut supra ex Procopio enarravi. Sev. Binius.

^e Procopius l. i de Bello Gothorum scribit Belisarium Neapolim ditione accepisse, ideoque cives ejusdem urbis humaniter tractasse. Verum a majoribus invenimus traditum eundem Belisarium ob nimiam cædem ibidem perpetratam a Silverio Romano pontifice, cum Roma potitus est, acriter fuisse reprehensum, et pœnitentiam agere compulsum, ut auctor Miscellæ Paulus diaconus testatur l. xvi hist. Sev. Binius.

^f Hac de re Evagrius lib. iv, cap. 18, hæc scribit: *Civitas Belisario sine pugna tradita est, et Roma de novo Romanis subjicitur post annos sexaginta, quibus ab Erulis et Gothis occupata fuisset, nono die Apellei, hoc est ad quintum idus Decembris, undecimo anno imperii Justiniani: qui est annus Christi 537 post devictum ab Odoacre Erulorum rege Augustulum sexagesimus.* Sev. Binius.

^g Anno nimirum Christi 538, qua obsidione hoc mirandum est primo, quod integro anno obsidionis nunquam illo loco urbem expugnare conati fuerint, ubi murus ab alto divisus est, et quasi jam jam casurus deorsum inclinabatur. Secundo magis mirandum est, quod hostes Romanæ Ecclesiæ Ariani nihil contumeliæ aut damni intulerint ipsis apostolorum basilicis extra urbem positis: sinentes illic catholico ritu, teste Procopio, libere sacra peragi, aliter sane quam recentis hæretici nostri temporis, a quibus nihil prius cogitatum est unquam, quam ut sacra monumenta sanctorum Deo dicata incendiis et rapinis devastent et amoliantur. Sev. Binius.

(a) Ms. Luc. Possessiones.

Ravennam post annum unum. Eodem tempore tanta fames fuit per universum mundum, ut Datus episcopus civitatis Mediolanensis relatione sua hoc evidenter narraverit, quod in partibus Liguriæ mulieres filios suos comedissent penuria famis. de quibus retulit ex ecclesiæ suæ fuisse familia. Eodem tempore ambulavit patricius Belisarius Neapolim, et ordinavit eam, et postmodum venit Romam; qui susceptus est a domino Silverio benigne. Et abiit Belisarius patricius in palatium Pincianum (a) v. Idus Maias, indictione xv. Tunc erat Vigilius diaconus apocrisiarius Constantinopoli. Dolens autem Augusta pro Anthimo patriarcha, quod depositus fuisset a S. Agapito papa, quia hæreticum eum reperisset, et in loco ejus constituisset Mennam servum Dei; tunc Augusta consilio usâ cum Vigilio diacono misit epistolam Romam ad Silverium papam, rogans et obsecrans: Ne pigriteris ad nos venire, aut certe revoca Anthimum in locum suum. Et cum legisset B. Silverius litteras, Ingemuit, et dixit: Modo scio quia causa hæc finem vitæ meæ adducit. Sed beatissimus Silverius fiduciam habens in Deo et B. Petro rescripsit, dicens: Domina Augusta, ego rem istam facturus nunquam ero, ut revocem hominem hæreticum in sua nequitia damnatum. Tunc indignata Augusta misit jussiones suas ad Belisarium patricium per Vigilium diaconum, ita continentes: Vide aliquas occasiones in Silverium papam, et depone illum de episcopatu, aut certe festinus trans mitte eum ad nos. Ecce ibi habes Vigilium archidiaconum et apocrisiarium nostrum charissimum, qui nobis pollicitus est revocare Anthimum b patriarcham. Tunc suscipiens jussionem Belisarius patricius, dixit: Ego quidem jussionem facio, sed is qui interest in nece Silverii papæ, ipse reddet rationem de factis suis Domino

* Hanc eandem historiam Procopius de Bello Gothico lib. 1 et Liberatus in Breviario cap. 22 recensent. Ea quæ ab Anastasio et Procopio prætermittuntur videre poteris apud Liberatum allegato loco. Sev. Binius.

b Adde promissionem duorum auri centenariorum, si remoto Silverio se Vigilium ordinari curaret. Sev. Binius.

c Quod hæretica femina petierat, ambitiosus diaconus procurarat, Belisarius, Pilato deerior, impie ad eodum consummarat. Pœnituit quidem Belisarium in Christum Domini manus sacrilegas injecisse, cum ad expiandum facinus, et divinum numen placandum, Romæ ecclesiam erigi curaret: sed quia suo ipsius testimonio edixerat futurum ut rationem redderet Christo Domino quisquis neci pontificis cooperaretur, accidit ut qui impia jussa Augustæ implebat, ne in feminæ offensam incurteret, exsequendo sacrilegum ab imperatrice mandatum, imperatorem sibi valde infensum reddiderit, meritoque e summa gloria ad summam miseriam et paupertatem dejici meruit. Quid Silverius exsul pontifex in Vigilium pseudopontificem, munera et officia veri pontificis usurpantem, constituerit, patebit infra ex epistola Silverii ad Vigilium. Sev. Binius.

d Liberatus inquit Silverium duobus Vigilii defensoribus et servis traditum sub eorum custodia inedia defecisse. Hanc ob causam pestis, fames, et bella exorta fuerunt, de quibus Baronius anno 539. Sev. Binius.

A Jesu Christo. Et urgente jussione exierunt quidam falsi testes, qui dixerunt: Quia nos multis vicibus invenimus Silverium papam scripta hujusmodi mittentem ad regem Gothorum: Veni ad portam quæ vocatur Asinaria juxta Lateranas, et civitatem tibi trado, et Belisarium patricium. Quod audiens Belisarius, primo non credebat; sciebat enim quod per invidiam hæc de eo dicebantur. Sed dum multi in eadem accusatione persistere, pertimuit. Tunc fecit Belisarius patricius B. Silverium papam venire ad se in palatium Pincis, et ad primum et secundum velum retinuit omnem clerum. Ingressis itaque Silverio cum Vigilio solis in Mausoleo, Antonina patricia sedebat in lecto, et Belisarius patricius sedebat ad pedes ejus. Et dum vidisset eum Antonina patricia, dixit ad eum: Dic, domne Silveri papa, quid fecimus tibi et Romanis, ut tu velles nos in manus Gothorum tradere? Et adhuc ea loquente, ingressus subdiaconus regionarius Joannes regionis primæ (b) tulit pallium de collo ejus, et duxit eum in cubiculum; et exspolians eum, induit eum monachicam vestem, et abscondit eum. Tunc Sixtus subdiaconus regionarius regionis sextæ, videns eum jam monachum, egressus foras, nuntiavit ad clerum, dicens: Quia dominus papa depositus est, et factus est monachus. Quod audientes fugerunt omnes. Quem suscepit Vigilius archidiaconus, in sua quasi fide, et misit eum in exilium c ad Pontianas, et sustentavit eum pane tribulationis et aqua angustie d. (c) Qui deficiens mortuus est confessor factus. Qui etiam sepultus est in eodem loco, xii calendis Junii e ibique occurrit multitudo male habentium, et salvatur. Hic fecit ordinationem unam per mensem Decembrem, presbyteros 13 (d), diacones 5 (e), episcopos per diversa loca num. 19 (f). Et cessavit episcopatus dies sex (g) f.

* Anno Christi 540. Nam anno Christi 539, mense Junio litteras dedit ad Vigilium. Unde si verum est, quod ait Anastasius, ipsum mense Maio diem obiisse, non alio quam 540 anno Christi eum defunctum esse affirmare necesse est. Unde constat quod supra dixi, eum quatuor annis et amplius fortasse ab obitu Agapeti hucusque sedem pontificiam tenuisse, ad consummatum usque martyrium: semper legitimum pontificem permansisse, eaque munia pontificis quæ potuit exercuisse, constat ex sententia e carceribus et vinculis illius in Vigilium pronuntiata. Sev. Binius.

f Nisi dicamus Vigilium post obitum sanctissimi Silverii seipsum in ordinem redeisse, seque pontificatu, quem per intrusionem occupaverat, abdicasse, non video qua ratione post obitum Silverii sedes apostolica sex diebus vacare poterit. Valde itaque probabile est quod simul ac Silverium defunctum miracula edere audivit, seipsum sede apostolica abdicavit, ob simoniæ, expulsi et occisi Silverii, contempti anathematis, crimina a se commissa, donec iterum secreta machinatione Belisarii universi cleri consensu legitime eligeretur. Baron. an. 540 num. 4, 5 et 6. Sev. Binius.

(a) Ms. Luc., v.

(b) Idem, primæ regionis.

(c) Idem, in Pontias.

(d) Idem, 14.

(e) In eodem deest Diacones 5.

(f) Idem ms., 18.

(g) In eodem deest dies sex.